

NIESTRAWNY (30) ai

W pisowni rozłącznej (18), w łącznej (12).

e oraz a jasne.

comp niestrawni(e)jszy (3).

sg m N niestrawny (3). ◇ G niestrawn(e)go (2). ◇ D niestrawnému (1). ◇ f N niestrawn(a) (3).

◇ G niestrawn(e)j (1). ◇ A niestrawną (2). ◇ n N niestrawn(e) (4). ◇ G niestrawn(e)go (1). ◇ pl N subst niestrawn(e), niestrawniejsz(e) (8). ◇ G niestrawnych (2). ◇ D niestrawnym (1). ◇ A subst niestrawn(e) (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.; poza tym bez cytatu s.v. trawić.

1. Trudny do (s)trawienia (o pokarmach); *alienus a stomacho, cacostomachos, cruditate afferens, parum obsequens stomacho cibus Cn* (27): Mięso niedzwiedzie dla wielkiej lipkości nie strawne barzo iest y zle tuczy *FalZioł* IV 13c; bo Czołnek zagrzewa y trawi czo iest nie strawnego w człowieczym żołądku. *FalZioł* IV 46b, III 22a, 23b, IV 2a, 5b, V 42v; wżelka rzecz w żywocie nie strawna obracza fie w flegmę *GlabGad* Hv; Czemu mięso drobno z liekane iest nie strawne. *GlabGad* H3v; Czemu iaycza ribie to iest ykra, dłużej nie vwreją y nie strawnieyże są niż łame ryby. *GlabGad* Iv, H2v, H8, Iv, L2v.

W przeciwstawieniu: »ku strawieniu powolny ... niestrawny« (1): w roznych też potrawach rozna iest natura, iedne są miękkie á ku strawieniu powolne, drugie twarde y nie strawne. *GlabGad* F6.

W porównaniach (2): y ci/ ktorzi biorą ná fię wiele rozmaitych vrzędow/ tedy ábo ich wzywają iáko furowych á niestrawnych pokármow [*tanquam crudis minimeque concoctis*]/ iegli powinności fwey dofyć nieczynią/ á iey omieszkawią/ álbo mdlą siły swoie/ iegli vrzędowi fwemu y powinności fwey ná wżem dofyć czynić zechcą. *ModrzBaz* 45; *WujNT* 848.

Wyrażenia: »pokarm niestrawny« = *cibus concoctus Modrz* [szyk 3:1] (4): *FalZioł* I 80b; Iako z drew mokric(h) wietłzi dim wzgorę pochodzi, tak też zpokarmo(w) nie strawnych pari wielgie pochodzą *GlabGad* F6; *ModrzBaz* 45; *WujNT* 848.

»rzeczy niestrawne« (1): Czemu nie ktore niewiafty zwłazcza brzemiennie maią chęć ku rzeczám nie strawnym lako iest węgle/ glina/ ryby furowe. *GlabGad* G3v.

»wilgota, wilgość, wilgotność niestrawna« [szyk 5:1] (4:1:1): Wtore iż w takiey praci członki ciągną w fię wilgotę nie fthrawną od pokarmu. *GlabGad* K4, C7v, G3v, G4v, K4v, K7.

Szeregi: »gruby, (a) niestrawny« (3): Włofność Miodunki pożywaney w iedzeniu s pothrawami wwfela fercze/ y pokharm gruby á niestrawny: trawi *FalZioł* I 80b; *GlabGad* G3v, G4v.

»surowy a niestrawny« (1): *ModrzBaz* 45 cf *W porównaniach*.

»twardy i niestrawny« (1): *GlabGad* F6 cf *W przeciwstawieniu*.

»zły, (a, i) niestrawny« (3): Iaycza miekko iedz y to iedno żółtki, Twarde złe, nie strawne. *FalZioł* V 64; á tak ona karmia zoftawfy w fwieżofci á będąc opufzczona zagnije fie, y obracza w wilgoti złe y nie strawne, z ktorich rozmaite choroby przichodzą. *GlabGad* K4v, K7.

2. Żle trawiący (3):

Wyrażenie: »niestrawny żołądek« (2): *FalZioł* III 10b; [*cieplice*] Pomogą tedy Niewiáftam bárzo wilgotnym/ fluxowi owému śmrodliwému/ przez pendent ciekącému/ kroftam/ lifzáióm/ wrzodóm zalkórném/ deſcenfóm/ boleniu członków/ nieſtráwnému żołądkowi *Oczko* [40].

Szereg: »zły a niestrawny« (1): iż ludzie w ktorich ieſt zła krew á nie ſtrawna poſpolicie biali á bladzi bywaią. *GlabGad* H4v.

Synonim: 1. surowy.

Cf **NIESTRAWIONY, STRAWNY**

AKtt